

सा नोऽस्मिन्सुतऽआबभूवऽऋतस्य सामन्त्सरमारपन्ती ॥ २ ॥

यज्ञपुरुषदृष्टा रशनादेवत्या त्रिष्टुप् । सवनं सुतं यज्ञः भावे क्तः नोऽस्माकम-
स्मिन् सुते यज्ञे सा रशना आबभूव उत्पन्ना । कीदृशी ऋतस्य यज्ञस्य सामन् सा-
मि समारम्भे सरं प्रसरं यज्ञप्रसारमारपन्ती रप् उक्तौ उच्चारयन्ती यज्ञप्रसारो भव-
त्विति वदन्तीत्यर्थः । सा का विद्यते लभ्यते स्वर्गा वैस्ते विद्याः यज्ञाः विद्येषु
यज्ञेषु विदेर्यगिति अथकप्रत्ययः कव्या (३.) कवयः विभक्तेर्डादेशः सुपां सुलुगि-
त्यादिना [पा० ७. १. ३१.] यज्ञेषु कुशलाः प्रजापत्यादयो यामिमां रशनामृतस्य य-
ज्ञस्य पूर्वे प्रथमे आयुषि प्रारम्भे इत्यर्थः अगृह्णान् अगृह्णन् या पूर्वैर्गृहीता सा र-
शनात्रोद्गता (४.) इत्यर्थः ॥ २ ॥

अभिधा असि भुवनमसि यत्तासि धर्ता ।

स त्वमग्निं वैश्वानरं सप्रथसं गृह् स्वाहाकृतः ॥ ३ ॥

का० [२०. १. २८.] तं बधानेति ब्रह्मानुज्ञातोऽभिधा असीति बध्नात्यश्वम् । तं
बधान देवेभ्यः प्रजापतये तेन राधुहीति मन्त्रेण ब्रह्माणानुज्ञातोऽध्वर्युरभिधा असी-
त्यादि-स्वगा-त्वा-देवेभ्यः-प्रजापतयेऽइत्यन्तेन मन्त्रेण रशनयाश्च बध्नाति ॥ लि-
ङ्गोक्तदेवतानि यज्ञेषु अश्वो देवतायस्य । हे अश्व यस्त्वमभिधा असि अभिधीयते
स्तूयतऽइत्यभिधाः द्विप् भुवनं सर्वेषामाश्रयश्चासि यत्ता नियमनकर्ता वासि धर्ता
जगद्धारयिता च । स एवंविधः त्वं स्वाहाकृतः स्वाहाकारेण कृतः कृतः सन् अ-
ग्निं गृह् प्राप्नुहि कीदृशमग्निं वैश्वानरं विश्वेभ्यः सर्वेभ्यो नरेभ्यो हितम् सप्रथसं
प्रथतेरसुन्प्रत्ययः प्रथनं प्रथो विस्तारस्तत्सहितम् यद्वा सर्वतस्तिर्यगूर्ध्वमधश्च प्रथते
सप्रथाः तम् सर्वतःशब्दस्य सादेशः ॥ ३ ॥

a. स्वगा त्वा देवेभ्यः प्रजापतये ब्रह्मन् अश्वं भक्त्यामि देवेभ्यः प्रजापतये
तेन राध्यासम् ।

b. तं बधान देवेभ्यः प्रजापतये तेन राधुहि ॥ ४ ॥

हे अश्व त्वा त्वां देवेभ्यः प्रजापतये च देवार्थं प्रजापत्यर्थं च स्वगा करोमीति